

PELASTUSOPISTO

2019

**Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssi (3 op)
Opetussuunnitelma**

Koulutusjohtaja

Hyväksytty 9.1.2019

Sisälllys

1. YLEISTÄ.....	2
1.1. PÄÄSYKRITEERIT SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSILLE	2
1.2. AIEMMIN HANKITUN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN (AHOT) SEKÄ OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN	2
2. SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSI - MIEHISTÖTASON TYÖNKUVA	3
3. SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSI.....	4
3.1. SOPIMUSPALOKUNNAN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSIOPIINTOJEN ARVOPERUSTA	4
3.2. OSAAMISPERUSTEINEN TAVOITTEENASETTELU	4
3.3. PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSIN OSAAMISTAVOITTEET	5
4. OPETUSSUUNNITELMAN KÄSITTEISTÖ	7
5. OPISKELUMENETELMÄT SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSILLA.....	10
6. SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSI.....	11
6.1. SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSIN KOULUTUSOSIOT	11
6.1.1. Perehdytys pelastustoimeen (11 + 12 t)	11
6.1.2. Johdatus pelastustoiminnan peruskurssille (1 t)	12
6.1.3. Häätäensiapu ja alkusammutus (6 t)	13
6.1.4. Työturvallisuus ja suojaimet (7 t).....	13
6.1.5. Sammutustekniikka (16 t)	14
6.1.6. Pelastustekniikka (8 t).....	15
6.1.7. Pelastustoiminnan johtaminen ja viestiliikenne (8 t).....	16
6.1.8. Kurssin kokeet ja päätös (4 t)	17
7. OPINTOJA KOSKEVIA OHJEITA	18
7.1. SUORITUSTAVAT.....	18
7.2. SOPIMUSHENKILÖSTÖN PELASTUSTOIMINNAN PERUSKURSSIN KOULUTUKSEN ARVIOINTI.....	18

1. Yleistä

Pelastusopiston päämääränä on korkeatasoinen sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmä, jolla varmistetaan sopimushenkilöstön laadukas koulutus eri puolilla Suomea. Pelastuslain uudistaminen ja pelastustoimen uudelleen järjestäminen sekä sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmän muutos ja kehittäminen asettavat muutospaineita myös miehistötasolla toimivien toimenkuvaan. Tämä opetussuunnitelma on päivitetty koulutusjärjestelmän muutosprosessin aikana ja opetussuunnitelma päivitetään vuoden 2019 aikana. Tällä varmistetaan sujuva siirtyminen aiemmin toteutetuilta kursseilta Pelastusopiston koulutusjärjestelmän mukaisille kursseille.

1.1. *Pääsykriteerit sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssille*

Pelastuslaitokset määrittelevät pelastustoiminnan peruskurssin pääsykriteerit, jotka vaihtelevat alueellisesti. Pelastustoiminnan peruskurssiin kuuluu alueellinen perehdytys, joka on oltava suoritettuna ennen kontaktiopetuksen alkua. Pelastustoiminnan peruskurssin vastaava kouluttaja arvioi suoritettua perehdytystä ja hyväksyy lopullisesti kurssilaiset. Hakijan on osoitettava fyysinen soveltuvuus pelastustoiminnan peruskurssille lähettävän taustayhteisön antamalla lausunnolla, jossa todetaan, että hakija on fyysisiltä ominaisuuksiltaan kykenevä käyttämään paineilmalaitetta sekä kykenee toimimaan pimeässä ja korkeilla paikoilla. Lähettävät taustayhteisöt toimittavat koulutukseen hyväksytyjen vapaamuotoiset lausunnot kurssin vastaavalle kouluttajalle. Lausunnon tulee olla voimassa koko kurssin ajan.

1.2. *Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) sekä opintojen hyväksilukeminen*

Pelastustoiminnan peruskurssille voidaan hyväksilukea aiemmin suoritettuja kursseja sekä koulutuksia. Hyväksilukeminen voi koskea kurssia kokonaisuudessaan tai sen osioita. Hyväksiluettavuutta arvioitaessa lähtökohtana on kurssin osaamistavoitteet. Arvioinnissa otetaan huomioon myös aikaisempien koulutuksien laajuus, sisältö sekä ajankohta, jolloin koulutukset on suoritettu.

Hyväksilukemismenettely käynnistyy vain opiskelijan aloitteesta. Formaalin oppimisen osalta opiskelijalla on velvollisuus osoittaa osaamisensa ja hänen on esitettävä todistusjäljennökset niistä suorituksista, joihin hän vetoaa. Hyväksilukemista haetaan järjestävän tahon pelastustoiminnan peruskurssin vastaavalta opettajalta. Hyväksilukemispäätöksen asiassa tekee kurssin järjestäjä pelastustoiminnan vastaavan kouluttajan esityksestä. Pääsääntöisesti kymmentä vuotta vanhempia koulutuksia ei hyväksilueta.

Non- ja informaalin oppimisen osalta opiskelijan on mahdollista käynnistää AHOT-prosessi kirjallisella hakemuksella, josta selviää mitä osaamista hänellä on, miten se on hankittu ja mistä. Tiedot on tarvittaessa pystyttävä osoittamaan luotettaviksi dokumentein. Kirjallisen hakemuksen pohjalta opiskelijalle voidaan myöntää oikeus näyttää osaamisensa näytöllä.

2. Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssi - miehistötason työnkuva

Sopimushenkilöstön valmiuksiin suuntautuu laadullisesti uudenlaisia osaamisodotuksia, jossa korostuvat mm. hyvät yhteisö- ja vuorovaikutustaidot. Hyvä ilmapiiri ja henkilöstön motivaatio antavat perustan myös sopimushenkilöstön osaamisen rakentamiselle ja tehokkaalle toiminnalle. Uuden oppimisen merkitys korostuu. Pelastustoiminnan peruskurssin käynyt on pelastustoimessa joukkueensa pelaaja, joka vastaa osaltaan pelastustoimen arvojen ja osaamisen tinkimättömästä toteutuksesta. Alueellisesti sopimushenkilöstön työnkuva ja tehtävät saattavat poiketa huomattavastikin toisistaan, jolloin myös lisäkouluttautumisen määrä vaihtelee eri alueilla.

Pelastustoiminnan peruskurssin tavoitteena on kehittää sopimushenkilöstön osaamista, niin, että osaamistarpeisiin perustuvat osaamistavoitteet saavutetaan. Ennen pelastustoiminnan peruskurssin kontaktiopetusta sopimushenkilöstöön kuuluvalle henkilölle järjestetään omassa palokunnassa tai yhteisössä perehdytystä, joka on edellytyksenä pelastustoiminnan peruskurssille opiskelijaksi hyväksymiseen. Perehdytyksestä on tarkemmat ohjeet pelastustoiminnan peruskurssin toteuttamissuunnitelmassa.

Perehdytysvaiheessa pelastustoiminnan peruskurssille hakeutuva henkilö on nimetty palokunnassaan tai yhteisössään yleensä sammutusmiesharjoittelijaksi. Hän harjoittelee palokunnan tai yhteisönsä hälytysosastossa tai on pelastustoiminnan peruskurssilla. Kurssin aikana sammutusmiesharjoittelija voi osallistua pelastustoimintaan harjoittelijana siinä vaiheessa, kun hän on saanut riittävästi koulutusta ja perehdytystä. Kurssin vastaava kouluttaja, pelastuslaitos ja pelastustoimintaan osallistuva yhteisö arvioivat yhdessä, milloin sammutusmiesharjoittelijalla on riittävästi tietoa, taitoa ja asennetta pelastustoiminnan tehtäville. Pelastustoiminnan peruskurssin aikana sammutusmiesharjoittelija osallistuu vain niihin tehtäviin, joihin hänellä on riittävästi kyvykkyyttä, ts. avustaviin tehtäviin.

Pelastustoiminnan peruskurssin suoritettuaan sammutusmiesharjoittelija nimitetään yleensä nuoremmaksi sammutusmieheksi. Alueellisesti on eroja siinä, mihin tehtäviin voi pelastustoiminnan peruskurssin jälkeen osallistua. Työnantajaa velvoittaa työturvallisuuslaki, joka asettaa osaamiselle minimivaatimukset, joista on huolehdittava.

3. Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssi

3.1. Sopimuspalokunnan pelastustoiminnan peruskurssiopintojen arvoperusta

Sopimuspalokunnat tarvitsevat henkilöstöä, joilla on taidot ja tahto oppia jatkuvasti ja näin valmiudet uudistaa omaa osaamistaan. Osaamisella ymmärretään yhä useammin laaja-alaisten työ- ja toimintakokonaisuuksien hallintaa. Laaja-alaisen osaamisen rinnalla edellytetään usein myös vahvaa erityisosaamista sekä henkilökohtaista sitoutumista itsensä, ryhmän ja yhteisön kehittämiseen. Organisaatiot madaltuvat ja päätöksenteko – haasteellisesti – hajautuu. Asiantuntijavastuut korostuvat.

Henkilöstön kasvu ja kehittyminen ovat jatkuva oman osaamisen oppimisprosessi: pelastustoimen tieto- ja taitoperustan kehittämisen ohella on tärkeää kyetä myös uskomusten, asenteiden ja arvojen muutokseen ja ymmärryksen avartamiseen.

Vahvan perustan lisäksi tehtävissä ja toiminnassa tarvitaan yhä useammin prosessityyppisiä, teknisestä ja pelastustoimen osaamisesta riippumattomia yleisiä toimintavalmiuksia, esimerkiksi

- valmiutta kehittää käytäntöjä ja sisäistää uusia toimintatapoja, jotka auttavat hallitsemaan epävarmuutta muuttuvassa yhteiskunnassa ja muuttuvassa työelämässä,
- valmiutta arvioida ja kehittää omia vuorovaikutustaitoja,
- valmiutta hyvään ammatilliseen yhteistyöhön muiden kanssa,
- valmiutta ohjata, tukea ja kannustaa muuta henkilöstöä oman osaamisensa hyödyntämiseen sekä taitojensa kehittämiseen,
- valmiutta hahmottaa yhteisön tulevaisuutta ja olla aloitteellinen vanhentuneiden tai toimimattomien käytäntöjen muuttamiseksi.

Henkilöstön osaaminen on myös arvo-osaamista: pelastustoimen arvoperustaan sitoutuminen auttaa ratkaisemaan toiminnan oikeutusta ammatissa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

3.2. Osaamisperusteinen tavoitteenasettelu

Sopimushenkilöstön kurssit on kuvattu osaamisperusteisen tavoitteenasettelun mukaisesti. Osaamistavoitteet (learning outcomes) kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan kurssikokonaisuuden suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä oppija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena.

Osaamistavoitteiden pohjalla ovat sopimushenkilöstön toiminnassa onnistumisen kannalta keskeiset osaamistarpeet. Kurssin osaamistavoitteet on laadittu minimitasolle. Osaamistavoitteiden laatimisella ja arvioinnilla huolehditaan siitä, että jokainen opiskelija saavuttaa vähintään ne tiedot, taidot ja asenteet, jotka ovat pohjana tehtävässä onnistumiselle ja jatkuvalla uuden tiedon rakentumiselle.

Osaamistavoitteet on kirjoitettu siten, että ne sisältävät seuraavat asiat: verbin, joka kertoo, mitä oppijan odotetaan pystyvän tekemään kurssin lopussa; sanan tai sanoja, jotka ilmaisevat, minkä asian kanssa oppija on tekemisissä; sanan tai sanoja, joita käytetään osoituksena siitä, että oppimista on saavutettu. Osaamisen tasoja on kuvattu Bloomin taksonomiaa mukaillen seuraavasti:

1. Muistamisen taso

Muistaminen voidaan määritellä kyvyksi pitää mielessä tai palauttaa mieleen asioita ilman, että niitä välttämättä ymmärretään. Tässä opetussuunnitelmassa käytetään muistamisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *määritellä, tunnistaa, listata, kuvata, jäljitellä, muistaa.*

2. Ymmärtämisen taso

Ymmärtäminen voidaan määritellä kyvyksi tulkita opittua informaatiota.

Tässä opetussuunnitelmassa käytetään ymmärtämisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *selittää, erottaa, raportoida, avustaa, arvioida.*

3. Soveltamisen taso

Soveltaminen voidaan määritellä kyvyksi käyttää opittua materiaalia uusissa tilanteissa tai kyvyksi käyttää ideoita ja käsitteitä ongelmanratkaisussa. Tässä opetussuunnitelmassa käytetään soveltamisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *käyttää, valita, toimia, soveltaa, suorittaa, toteuttaa, ehdottaa, tehdä.*

3.3. Pelastustoiminnan peruskurssin osaamistavoitteet

Pelastustoiminnan peruskurssin suorittanut osaa

1 Muistamisen taso

- käyttää Moodle-oppimisympäristöä opiskelijan roolissa
- kertoa kurssin sisällön ja toteutustavan
- luetella sammutusauton kaluston sekä niiden käyttötarkoituksen
- perustella palomiehen henkilökohtaisille suojaimeille asetetut vaatimukset ja niiden merkityksen työn turvallisen suorittamisen näkökulmasta
- luetella alkusammutusvälineet ja niiden ensisijaiset käyttötarkoitukset
- kertoa hätäensiavun perusteet
- kertoa pelastusryhmän tekemät perusselvitykset vedenkuljetuksessa
- luetella yleiset pelastustoimen käytössä olevan pumppukaluston
- kertoa pelastuskaluston käytön perusteet
- luetella pelastustoiminnan peruskurssilla sovellettavat turvaohjeet
- kertoa hälytysajon ajamisen turvalliset periaatteet

2 Ymmärtämisen taso

- selittää, mitä hänen itse pitää tehdä kurssilla osaamistavoitteiden toteutumiseksi
- selittää pelastusryhmän jäsenen henkilökohtaiset tehtävät sekä tarvittavan kaluston erilaisissa selvitystilanteissa (perusselvitys, ulkokautta kerrokseen sekä irtotikkaita käyttäen)

- selittää yleisimmät palokunnan käyttämät kytkentä- ja vedenkuljetusmuodot
- selittää maallikolle alkusammutuskaluston käytön ja niiden vaatimukset
- selittää, mitä tarkoittaa hätäensiapu
- selittää työturvallisuuden merkityksen pelastustoimen tehtävissä
- perustella turvaohjeiden merkityksen

3 Soveltamisen taso

- käyttää henkilökohtaisia suojarusteita ja välineitä oikein tilanteen vaatimassa tehtävässä
- tarkistaa, käyttää ja huoltaa paineilmahengityslaitteen käytön jälkeen
- valita ja käyttää oikeaa alkusammutuskalustoa alkusammutustilanteissa
- antaa hätäensiapua
- käyttää pelastusajoneuvojen kalustoa soveltuvin osin eri tehtäviin
- rakentaa kytkentöjä ja selvityksiä sekä soveltaa niitä eri tilanteissa
- tehdä kaluston perushuollon ja toimintakuntotarkastukset
- toimia turvaohjeiden mukaisesti

4. Opetussuunnitelman käsitteistö

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen – Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisella tarkoitetaan toimenpiteitä, jotka mahdollistavat opiskelijan erilaisissa tilanteissa jo hankkiman osaamisen hyväksilukemisen osaksi suoritettavaa kurssia. Osaaminen on voinut syntyä esim. aiemmissa opinnoissa, työelämässä tai harrastetoiminnassa. Tunnistamisen avulla osaaminen saadaan näkyville dokumentointia varten.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisella tarkoitetaan toimenpiteitä ja käytäntöjä, joilla opiskelijan tunnistettu osaaminen arvioidaan ja dokumentoidaan. Toiminnassa keskitytään arvioimaan henkilön tunnistettua osaamista suhteessa opetussuunnitelmassa kuvattuihin osaamistavoitteisiin ja ydinsisältöihin. Opiskelijan on esitettävä todistusjäljennökset ja muut soveltuvat dokumentit niistä suorituksista ja siitä osaamisesta, joihin hän vetoaa.

Harjoitussuunnitelma – suunnitelma, jonka mukaan koulutetaan ja harjoitellaan opetussuunnitelmassa ja toteuttamissuunnitelmassa olevien tavoitteiden mukaisia käytännön taitoja. Harjoitussuunnitelmassa kuvataan harjoituksen osaamistavoitteet, toteutustapa, käytössä olevat resurssit, aikataulu sekä harjoitukseen liittyvät turvaohjeet.

Kurssi – opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka tavoitteet on määritelty tässä opetussuunnitelmassa. Kurssi rakentuu lähiopetuksesta ja itsenäisistä opinnoista, ja sen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä. Kurssi muodostuu eri osioista. Näiden välinen määrällinen suhde näkyy kurssin toteuttamissuunnitelmassa ja vaihtelee kurssikohtaisesti.

Lähiopetus – se osa kurssin opinnoista, joka merkitään toteuttamissuunnitelmaan, ja joka pidetään toteuttamissuunnitelmaan merkittynä aikana. Lähiopetusta ovat esim. oppitunnit, seminaarit, opintokäynnit, simulaatio-opetus, muodolliset ja sovelletut harjoitukset sekä mahdolliset kokeet ja tentit.

Verkko-opiskelu – se osa, joita voidaan suorittaa ohjatusti oppimisympäristössä. Opinnot voivat sisältää esimerkiksi keskustelua, ryhmätöitä, tehtäviä ja tiedonhankintaa.

Itsenäinen opiskelu – se osa kurssin opinnoista, jonka opiskelija suorittaa lähiopetuksen ulkopuolella hänelle soveltuvassa paikassa ja valitsemanaan aikana. Itsenäisissä opinnoissa opiskelijat tekevät esim. erityyppisiä oppimistehtäviä, verkko-opintoja sekä valmistautuvat kokeisiin ja tentteihin.

Kouluttaja – kurssin järjestäjän nimeämä kurssin toteuttamiseen osallistuva kouluttaja.

Koulutusosio – kurssin opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka laajuus ja tavoitteet on määritelty tässä opetussuunnitelmassa. Koulutusosio voi koostua hyvin erityyppisestä opiskelusta: oppitunneista, luennoista, oppimis- ja harjoitustehtävistä, esitelmistä ja kokeista.

Koulutusosion vastuukouluttaja – opintojen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaava opettaja.

Kurssin järjestäjä – organisaatio, joka vastaa opetussuunnitelman mukaisesta kurssista, toteuttamissuunnitelmassa olevien toimintojen/toimenpiteiden alueellisesta soveltamisesta, opetuksesta ja arvioinnista. Kurssin järjestäjä huolehtii myös kurssin taloudesta.

Opiskelu – opiskelijan tavoitteellista toimintaa, jota ohjaavat osaamistavoitteet ja oppiminen. Opiskelijalla on velvollisuus osallistua (hyväksilukemispäätöksiä lukuunottamatta) kaikkeen järjestettyyn opetukseen sekä ja opiskella itsenäisesti annettujen ohjeiden mukaan.

Opetussuunnitelma – opetussuunnitelmassa kuvataan sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmään kuuluvien kurssien osaamistavoitteet, ydinsisällöt ja suoritusvaatimukset. Opetussuunnitelmassa kuvataan myös arvioinnin periaatteet.

Opetussuunnitelman omistava organisaatio – sisäministeriön päättämä opetussuunnitelman valtakunnallisesta ylläpitämisestä ja kehittämisestä vastaava organisaatio – Pelastusopisto. Tämä organisaatio huolehtii myös mm. kurssien aineistotuotannosta sekä kurssien pedagogisiin toteuttamisvaihtoehtoihin valmentavasta kouluttajakoulutuksesta.

Opinto-oikeusaika – opetussuunnitelmassa tai toteuttamissuunnitelmassa määritelty aika kurssin suorittamista varten.

Opintopiste – ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin opiskelijan 27 tunnin työpanosta. Käytännössä yhden op:n suorittamiseen vaadittava työmäärä voi vaihdella esim. henkilön opiskeluvalmiuksien mukaan.

Opetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde vaihtelee kurseittain, ja se ilmenee kunkin kurssin toteuttamissuunnitelmassa.

Palokunnan koulutustavoite – ilmaisee ne kurssit ja muun koulutuksen, jonka mukaisesti kukin palokunta tulee tavoitteellisesti kouluttaa. Koulutustavoite vaihtelee palokunnittain. Tällä koulutuksella saavutetaan riittävä osaaminen, jolla palokunnan henkilöstö selviää pelastustehtävistä.

Pelastustoiminta – kiireellisiä tehtäviä, joiden tarkoituksena on pelastaa ja suojata ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuuden uhatessa tai sattuesssa sekä rajoittaa onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja ja lieventää onnettomuuden seurauksia.

Sopimushenkilö –pelastustoimen järjestelmään kuuluva henkilö, joka toimii sopimuspalokunnassa.

Sopimuspalokunta – pelastustoimen järjestelmään kuuluva vapaaehtoinen palokunta, laitospalokunta, teollisuuspalokunta tai sotilaspalokunta, joka on tehnyt pelastuslaitoksen kanssa sopimuksen pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Toteuttamissuunnitelma – opetussuunnitelmassa kuvatun kurssin toteuttamiseksi laadittu suunnitelma, jonka tekee Pelastusopisto ja siinä olevien toimintojen/toimenpiteiden alueellinen soveltamisesta vastaa kurssin vastuukouluttaja. Toteuttamissuunnitelmassa täsmennetään mm.

- osaamistavoitteet
- keskeinen asiasisältö
- suositus lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun väliseksi suhteeksi tunteina
- suositus lähiopetuksen aikatauluksi ja tarvittavien kouluttajien määräksi
- vaadittavat suoritukset
- lähiopetuksen läsnäolovelvoitteen seuranta; poissaolojen seuraamusten määrittely

- kirjallisiin kokeisiin tuleva opiskeltava aineisto
- käytännön kokeet
- arviointiperusteet

Kurssin vastaava kouluttaja esittelee toteuttamissuunnitelman opiskelijoille ensimmäisellä kokoontumiskerralla. Toteuttamissuunnitelma on kurssin Moodle-alustalle.

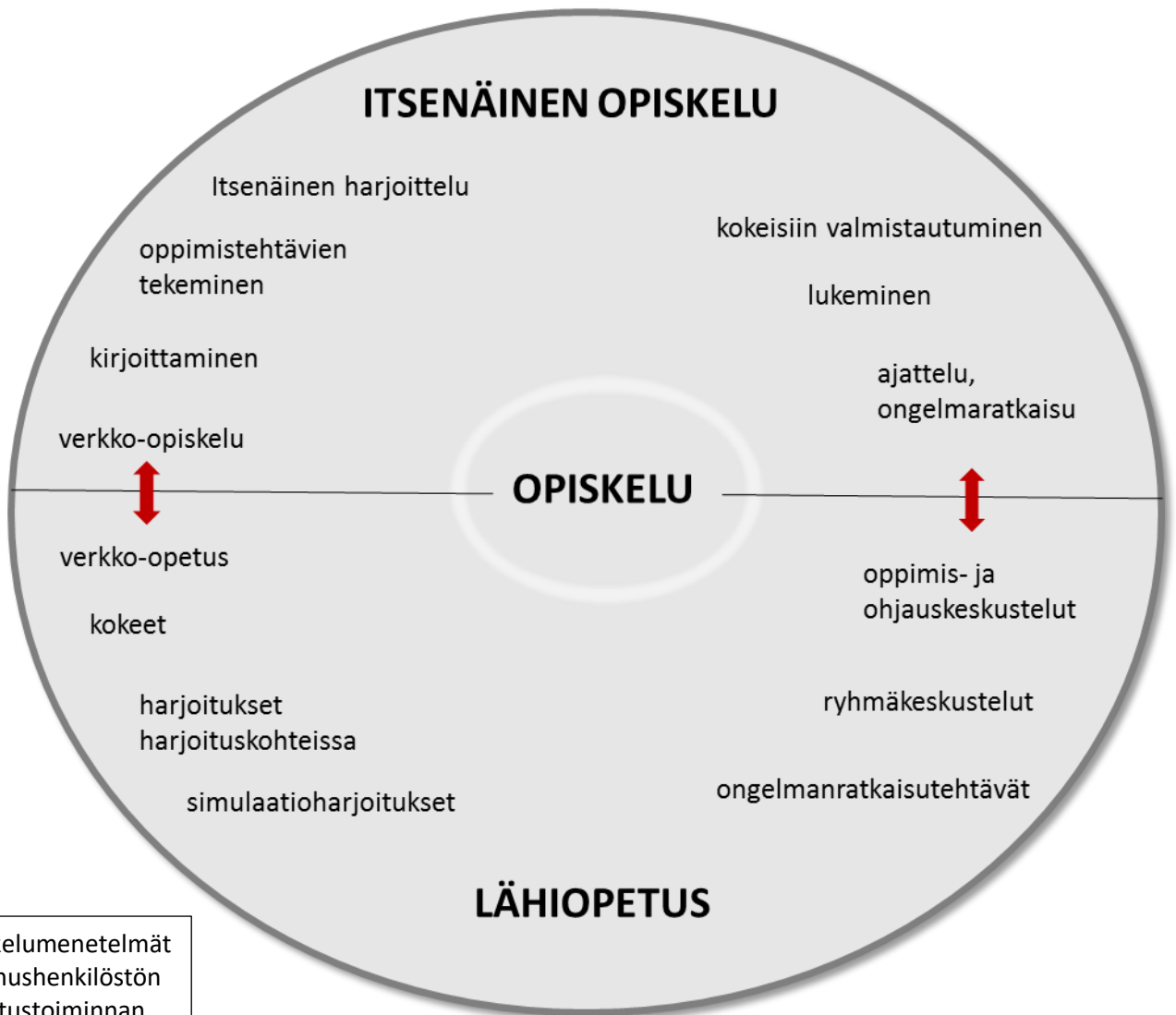
Viikkoharjoitukset – palokunnan viikoittaisia pelastustoiminnan oppitunteja tai harjoituksia, joiden aiheet vaihtelevat palokunnan ja hälytysosaston toiminnan mukaan. Viikkoharjoitukset ylläpitävät palokunnan hälytysvalmiutta.

5. Opiskelumenetelmät sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssilla

Oppiminen on ytimeltään yksilöllistä, tiedollisten käsitysten ja taidollisen valmiuden jatkuvaa rakentamista ja rakentumista sekä asioille annettavaa jatkuvasti kehittyvää merkityksenantoa. Jokainen opiskelija rakentaa ammatillisia käsityksiään elämänhistoriansa, työkokemuksensa, organisaatioperinteen sekä tulevaisuuden odotustensa mukaan. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on motivoituminen jatkuvaan itsensä kehittämiseen.

Opiskelua sidotaan tavoitteellisesti ja määrätietoisesti opiskelijoiden työkokemukseen, nykyisiin tehtäviin ja työorganisaatioihin sekä pelastustoimen lähitulevaisuuden kehittämishaasteisiin. Opiskelu tähtää osaamistavoitteiden saavuttamiseen ja elinikäisen oppimisen periaatteiden omaksumiseen. Opiskelija on oppimisprosessissa vastuullinen toimija.

Opiskelumenetelmät sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssilla

6. Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssi

6.1. Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssin koulutusosiot

Perehdytys pelastustoimeen (11 + 12 t)

Johdatus pelastustoiminnan peruskurssille (1 t)

Hätäensiapu ja alkusammutus (6 t)

Työturvallisuus ja suojaimet (7 t)

Sammutustekniikka (16 t)

Pelastustekniikka (16 t)

Pelastustoiminnan johtaminen ja viestiliikenne (8 t)

Tarkemmat koulutusosiokuvaukset:

6.1.1. Perehdytys pelastustoimeen (11 + 12 t)

Osaamistavoitteet

koulutusosion suoritettuaan opiskelija osaa

- sammutusvarusteiden pukemisen
- tehdä solmut ja sidokset
- kaluston nostot köydellä
- luetella sammutusauton kaluston sekä niiden käyttötarkoituksen
- tehdä tikasselvityksen jatkotikkaalla parin kanssa helpossa kohteessa

Sisältö

sammutusvarustus

solmut ja sidokset

kaluston nostot

sammutusauton peruskalusto

palokunnan toiminta ja harjoittelu

pelastustoimen arvot

omalla pelastustoimen alueella käytettävät turvaohjeet

omalla pelastustoimen alueella käytettävä vaaratilanneilmoitus ("läheltä piti-lomake") ja ohjeet toiminnasta tapaturmatilanteessa

palokunta ja pelastustoimi

Oppimismenetelmät

verkko-oppiminen, itsenäinen oppiminen, itsenäinen harjoittelu sekä palokunnassa

tapahtuva ohjattu oppiminen ja harjoittelu, lähiopetus, ryhmässä oppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Höök, Juha: Pumppukalusto, 2. uudistettu painos 2010, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 5/2008

Höök, Juha: Pelastusryhmän jäsenten pelastustekniset perustaidot - 2 osa – tekniset suoritteet, 2. uudistettu painos 2013, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 4/2009

Huttu, Ismo: Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset sammutustehtävissä, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 1/2018

kurssilla jaettava luentomateriaali
Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.2. Johdatus pelastustoiminnan peruskurssille (1 t)

Osaamistavoitteet

koulutusosion suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa kurssin osaamistavoitteet
- käyttää Moodle-oppimisympäristö
- opiskella monimuotoisesti
- selittää, mitä hänen itse pitää kurssilla osaamistavoitteiden toteutumiseksi tehdä

Sisältö

kurssin tavoitteet ja rakenne
käytännönjärjestelyt
Moodle-oppimisalusta

Oppimismenetelmät

verkko-oppiminen, itsenäinen oppiminen, itsenäinen harjoittelu sekä palokunnassa tapahtuva ohjattu oppiminen ja harjoittelu, lähiopetus, ryhmässä oppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

kurssilla jaettava luentomateriaali
Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.3. Hätäensiapu ja alkusammutus (6 t)

Osaamistavoitteet

koulutussosion suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa hätäensiavun perusteet
- antaa hätäensiapua
- luetella alkusammutusvälineet ja niiden ensisijaiset käyttötarkoitukset
- selittää maallikolle alkusammutuskaluston käytön ja niiden vaatimukset
- valita ja käyttää oikeaa alkusammutuskalustoa alkusammutustilanteissa

Sisältö

hätäensiavun perusteet
hätäensiavun harjoittelu
alkusammutuksen perusteet
alkusammutusharjoittelu

Oppimismenetelmät

lähiopetus, Itsenäinen oppiminen, ohjattu harjoittelu, ryhmässä oppiminen.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.4. Työturvallisuus ja suojaimet (7 t)

Osaamistavoitteet

koulutussosion suoritettuaan opiskelija osaa

- luetella pelastustoiminnan peruskurssilla sovellettavat turvaohjeet
- selittää työturvallisuuden merkityksen pelastustoimen tehtävissä
- perustella turvaohjeiden merkityksen
- käyttää henkilökohtaisia suojarusteita ja välineitä oikein tilanteen vaatimassa tehtävässä
- perustella palomiehen henkilökohtaisille suojaimille asetetut vaatimukset ja niiden merkityksen työn turvallisen suorittamisen näkökulmasta
- tarkistaa, käyttää ja huoltaa paineilmalaitteen käytön jälkeen
- toimia turvaohjeiden mukaisesti
- kertoa hälytysajon ajamisen turvalliset periaatteet

Sisältö

omalla pelastustoimialueella käytettävät kurssiin liittyvät turvaohjeet
toiminta vaaratilanteessa
toiminta tapaturmatilanteessa
henkilökohtaiset suojaimet

paineilmahengityslaite
hengityssuojaimet

Oppimismenetelmät

verkko-oppiminen, itsenäinen oppiminen, itsenäinen harjoittelu sekä palokunnassa tapahtuva ohjattu oppiminen ja harjoittelu, lähiopetus, ryhmässä oppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Höök, Juha: Pelastusryhmän jäsenten pelastustekniset perustaidot - 2 osa – tekniset suoritteet, 2. uudistettu painos 2013, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 4/2009

Huttu, Ismo: Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset sammutustehtävissä, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 1/2018

Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.5. Sammutustekniikka (16 t)

Osaamistavoitteet

koulutusosioin suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa, miten palo tietyissä kohteissa ja tietyissä olosuhteissa todennäköisesti kehitty
- kertoa pelastusryhmän tekemät perusselvitykset vedenkuljetuksessa
- luetella yleiset pelastustoimen käytössä olevan pumppukaluston
- selittää pelastusryhmän jäsenen henkilökohtaiset tehtävät sekä tarvittavan kaluston erilaisissa selvitystilanteissa (perusselvitys, ulkokautta kerrokseen sekä irtotikkaita käyttäen).
- selittää yleisimmät palokunnan käyttämät kytkentä ja vedenkuljetusmuodot
- käyttää pelastusajoneuvon kalustoa soveltuvin osin eri tehtäviin
- rakentaa kytkentöjä ja selvityksiä sekä soveltaa niitä eri tilanteissa
- tehdä kaluston perushuollon ja toimintakuntotarkastukset
- selittää palonkehityksen vaikutuksen pelastustoimintaan
- selittää sammutusaineitten vaikutuksen paloon

Sisältö

palofysiikka, palamisen perusteet
tikasselvitys jatkotikkaalla
suihkuputkikalusto
pumppukalusto
perusselvitysmallit

Oppimismenetelmät

verkko-oppiminen, itsenäinen oppiminen, itsenäinen harjoittelu sekä palokunnassa tapahtuva ohjattu oppiminen ja harjoittelu, lähiopetus, ryhmässä oppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Höök, Juha: Pumppukalusto, 2. uudistettu painos 2010, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 5/2008

Höök, Juha: Pelastusryhmän jäsenten pelastustekniset perustaidot - 2 osa – tekniset suoritteet, 2. uudistettu painos 2013, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 4/2009

Huttu, Ismo: Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset sammutustehtävissä, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 1/2018

Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.6. Pelastustekniikka (8 t)

Osaamistavoitteet

koulutusosion suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa pelastuskaluston käytön perusteet
- kertoa, miten toimitaan turvallisesti liikenneonnettomuuspaikalla
- ajoneuvon sijoittamisen onnettomuuspaikalle
- syttymisen estäminen liikenneonnettomuuspaikalla
- perustaa työkaluaseman
- toimia muodollisessa harjoitteessa liikenteenohjaajana
- hydraulisten pelastusvälineiden käyttökuntoonlaiton sekä käytönjälkeisen huollon
- vinssikäytön perusteet
- valita oikean käsityökalun käyttökohteen mukaan

Sisältö

liikenneonnettomuus
pelastuskalusto
vinssikalusto
käsityökalut

Oppimismenetelmät

verkko-oppiminen, itsenäinen oppiminen, itsenäinen harjoittelu sekä palokunnassa tapahtuva ohjattu oppiminen ja harjoittelu, lähiopetus, ryhmässä oppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Savolainen, Kirmo: Pelastustoiminta liikenneonnettomuuspaikalla, 1. painos 2011, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 1/2011

Höök, Juha: Pelastusryhmän jäsenten pelastustekniset perustaidot - 2 osa – tekniset suoritteet, 2. uudistettu painos 2013, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 4/2009

Kurssilla jaettava luentomateriaali

Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.7. Pelastustoiminnan johtaminen ja viestiliikenne (8 t)

Osaamistavoitteet

koulutusosion suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa johtamisen viitekehyksen
- luetella johtamisprosessin
- kertoa toimintavalmiuden suunnittelusta
- selittää pelastusryhmän toiminnan
- käyttää Virve-päätelaitetta

Sisältö

johtaminen
johtamisen viitekehys
johtamisprosessi
toimintavalmiuden suunnittelu
pelastusryhmän toiminta
Virve-päätelaite ja viestiliikenne (4 tuntia)
puheryhmäkansiot ja puheryhmän valinta
omatoiminen harjoittelu Virve-päätelaiteella
ohjattu harjoittelu Virve-päätelaiteella
yksikkö- ja kutsutunnukset

Oppimismenetelmät

lähiopetus, itsenäinen oppiminen sekä itsenäinen harjoittelu, tiimioppiminen, oppimispäiväkirjan laatiminen, oppimistehtävät sekä teoria ja käytännön kokeet

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Huttu, Ismo: Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset sammutustehtävissä, Pelastusopiston julkaisu, A-sarja: Oppimateriaalit 1/2018

Kurssilla jaettava luentomateriaali.

Moodle-oppimisympäristö
luokkatilat, harjoituskohteet

6.1.8. Kurssin kokeet ja päätös (4 t)

- teoriakoe
- käytännön koe

Kurssin päätöstilaisuus ja todistusten jako.

7. Opintoja koskevia ohjeita

7.1. Suoritustavat

Opintojen suoritustavat kerrotaan opetussuunnitelmassa ja ne tarkentuvat kurssin toteutussuunnitelmassa. Opiskelu voi olla erilaista kurssin opiskeluun liittyvää työtä, kuten lähi- ja monimuoto- tai verkko-opetukseen osallistumista, oppimistehtävien tekemistä, harjoitusten suunnittelua, harjoitusalueilla tapahtuviin harjoituksiin osallistumista, kalustonhuoltoa tai näyttökokeeseen tai tenttiin valmistautumista.

Opiskelija voi uusia hylätyn suorituksen kurssin opiskelun aikaisilla läpäisyvaatimuksilla kaksi kertaa. Opiskelija voi täydentää suorituksiaan sopimalla tästä kurssin vastaavan kouluttajan kanssa.

7.2. Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssin koulutuksen arviointi

Arvioinnilla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla ohjataan ja tarkistetaan opiskelijan opintojen tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnilla tuetaan opiskelijaa opetussuunnitelmassa esitettyjen osaamistavoitteiden saavuttamisessa. Arviointiin voi osallistua kouluttajien lisäksi esim. opiskelija itse. Opiskelijan suorituksia arvioidaan vertaamalla suorituksia opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Arvioinnissa korostetaan myös ns. jatkuvan näytön huomioon ottamista. Siten esimerkiksi opiskelijan huolellisuus, aktiivisuus, poissaolot, tehtävien suorittaminen ja vastaavat tekijät voivat vaikuttaa arviointiin. Jatkuvan näytön arviointi on yleensä varsin subjektiivista, joten sen käyttöä arviointiperusteena on käytettävä harkiten silloin, kun tavoitteiden saavuttamista voidaan luotettavasti arvioida tavanomaisin keinoin.

Kurssin sisältö, osaamistavoitteet, arviointiperusteet ja -asteikko päätetään opetussuunnitelmassa ja esitellään opintojakson alussa.

Sopimushenkilöstön pelastustoiminnan peruskurssilla osaamista osoitetaan osallistumalla opetukseen sekä tekemällä kurssiin kuuluvat tehtävät, harjoitukset ja kokeet. Koulutuksessa käytetään kokeiden ja jatkuvan arvioinnin lisäksi vertaisarviointia.

Käytettävä arviointiasteikko on: Suoritettu (S) - Hylätty (HYL)

Opiskelijalle varataan tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Suoritukset säilytetään kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.